

Likabehandlingsplan

mot diskriminering och kränkande särbehandling.

1. Introduktion, syfte och mål

Helixgymnasiet är en gymnasieskola där alla ska känna sig trygga och respekterade. Vi tillåter inte någon form av kränkande uppförande eller diskriminering. Vi på Helixgymnasiet låter skolans människosyn¹ genomsyra verksamheten genom att ständigt vara i dialog med varandra, både personal som elever, kring dessa frågor. I läroplanen beskrivs detta:

"Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö."²

Syfte

Likabehandlingsplanen syftar till att främja våra elevers och personals lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling samt att kontinuerligt främja och utveckla arbetet med skolans värdegrund.

Mål

- Alla elever och personal uppger att de trivs och känner sig trygga på Helixgymnasiet.
- Ingen upplever att de utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller annan respektlös beteende.
- Alla känner till skolans regler och värdegrund.
- Språkbruket på skolan är vårdat.

Vision

- På Helixgymnasiet behandlar vi varandra med respekt.

2. Helixgymnasiet människosyn

Helixgymnasiets människosyn präglas av övertygelsen om att alla människor har lika värde. Vårt förhållande till varandra skall kännetecknas av medmänsklighet, ansvar och hjälpsamhet och av att var och en av oss har rätt att bli sedd, hörd och respekterad.

Detta i enlighet med den värdegrund som är lagd i Läroplanen för de frivilliga skolformerna:

"Ingen ska i skolan utsättas för kränkande behandling. Tendenser till trakasserier ska aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser".

Vår utgångspunkt är att vår skola präglas av demokratiska värderingar i både arbetssätt och förhållningssätt samt att alla visar omtanke och respekterar

¹ Helixgymnasiets människosyn grundar sig på alla människors lika värde och att alla ska bemötas med respekt.

² Lpf-94 sid. 3

varandra som medmänniskor. Alla former av kränkande särbehandling och diskriminering kommer att aktivt motverkas.

Elevrådet

Elevrådet träffas en gång per månad för att föra fram synpunkter runt de frågor som berör skolan, klasserna och eleven.

Kamratstödjare/Friendsgruppen

Helixgymnasiet samarbetar med föreningen Friends som bl a utbildar våra kamratstödjare/elevombudsmän. **Kamratstödjarna träffas minst en gång i månaden i Friendsgruppen, ansvarig personal kallar och upprättar dagordning. Protokoll upprättas och skickas till ansvarig personal och skolledning, dessa ger respons. Vid behov bjuder Friendsgruppen in personal eller elevråd till mötena.** Våra kamratstödjare utses anonymt av klasskamraterna. Minst två elever i varje klass har till uppgift att vara extra uppmärksamma på vad som händer i skolan och i viss mån ingripa om det uppstår konflikter men framför allt rapportera till de vuxna i skolan om de ser någon form av kränkande behandling. Kamratstödjarnas verksamhet regleras i ett kontrakt.

Friendsgruppen (kamratstödjare/elevombuden) och elevrådet är aktiva parter i utarbetandet av skolans likabehandlingsplan och utformandet av terminsutvärderingar. Elevrådet och Friendsgruppen diskuterar och föreslår konkreta åtgärder med utgångspunkt från genomförda terminsutvärderingar, respekt dagsenkäten , utvärderingar av aktiviteter, projekt och temadagar.

Vid anmälan om kränkande behandling används en särskild blankett som sedan arkiveras (se bilagor).

Rektor och pedagogisk personal agerar utifrån rutiner och beskrivningar som anges i denna likabehandlingsplan.

3. Definition av kränkande särbehandling

Diskriminering är en handling eller struktur som utestänger eller kränker en person. **Handlingen** behöver inte vara medveten eller aktiv.

Trakasserier är en aktiv, medveten handling som kränker en person.

Annan kränkande behandling är:

- Att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- Kränkningar är ett uttryck för brist på respekt, makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande.

Med mobbing avser vi upprepade kränkningar samt att det råder en obalans i makt mellan den som kränker och den som kränks.

En viktig utgångspunkt är att den som uppger att hon eller han blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

Kränkningarna kan vara:

- **fysiska** t.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar
- **verbala** t.ex. att bli hotad eller att bli kallad hora, bög, idiot
- **psykosociala** t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning
- **text- och bildburna** t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, **bloggar**, sms och mms.

3.1 Övriga definitioner:

Elev: den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen (1985:1100).

Personal: anställda och uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Etnisk tillhörighet: att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell, transsexuell eller heterosexuell läggning.

Funktionshinder: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker **elevens** eller personalens värdighet, och som.

1. har samband med

- etnisk tillhörighet (etniska trakasserier),
- funktionshinder (trakasserier på grund av funktionshinder),
- kön (trakasserier på grund av kön),
- religion eller annan trosuppfattning (trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning),
- sexuell läggning (trakasserier på grund av sexuell läggning),
- socioekonomisk bakgrund

eller

2. är av sexuell natur (sexuella trakasserier).

Annan kränkande behandling: ett uppträdande som annars kränker **barnets** eller **elevens** värdighet.

4. Ansvarsfördelning

Alla på Helixgymnasiet har ett ansvar att förebygga och motverka alla former av diskriminering, mobbing och kränkande behandling samt värna om alla människors lika värde.

Rektor har...

det yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen upprättas, efterlevs samt årligen utvärderas och revideras. Rektor har även ansvar för att föräldrar och elever informeras. Rektor ansvarar också för att personalen kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta mot kränkande behandling.

Personalen har...

mycket stort ansvar för att i den dagliga verksamheten aktivt hålla värdegrundsfrågorna levande. Personalen skall arbeta för att främja en god arbetsmiljö och vara positiva förebilder samt vid varje misstanke om kränkning agera aktivt. Personalen har även ansvar att informera berörda föräldrar om kränkning skett.

Elever har...

ett stort ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både personal och andra elever. Elever skall ta del av vår värdegrund och handla utifrån den. Som elev på skolan förutsätts man respektera andra och visa hänsyn och gott omdöme. Det är viktigt att man funderar på hur man uppträder och hur andra kan tänkas uppfatta detta.

Elevernas engagemang i elevråd och Friendsgrupp är viktiga funktioner i att förebygga uppkomsten av diskriminering och kränkande särbehandling. Vidare att föreslå konkreta förbättringsområden och utvecklingsförslag gällande skolans arbete mot mobbing, diskriminering och annan kränkande behandling med utgångspunkt från genomförda enkätundersökningar och aktiviteter som syftar till att förebygga kränkningar.

Föräldrar har...

också ett stort ansvar. Om skola och hem tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på ungdomarna. Prata med din ungdom om vikten av att vara en god kamrat.

5. Insatser för att förebygga diskriminering och kränkande särbehandling

På Helixgymnasiet förebygger vi diskriminering och kränkande särbehandling genom:

- Kontinuerliga samtal och projekt om respekt för alla människors lika värde, våra attityder och värderingar, samspel mellan ansvar och respekt samt hur vi bemöter varandra.
- Månadsvisa möten med kamratstödjare - Friendsgruppen (oftare vid behov).
- Likabehandlingsplanen utarbetas och diskuteras i samråd med elevråd och skolans Friendsgrupp. Grupperna deltar i diskussioner och analysarbete med utgångspunkt från genomförda kartläggningar (enkätundersökningar) och föreslår förbättringsåtgärder som syftar till att förebygga uppkomsten av diskriminering och kränkande särbehandling samt utveckla Friendsgruppen och verksamhetens arbete gällande normer och värden.
- Från och med åk 1 föra diskussion kring vad som behövs för att alla ska känna gemenskap och trivsel i klassen och på skolan, samt att föra diskussion om vilka värderingar som bör gälla på skolan och vad begreppet respekt betyder.
- Arbeta aktivt med gruppssammanhållningen både genom att anordna temadagar med externa föreläsare och värderingsövningar samt genom andra sociala evenemang mellan elever och mellan elever-personal.
- Ha hög vuxentäthet i skolan, samlad skoldag och årskursvisa arbetslag, samt mentorskap.
- Etablera fungerande samarbete mellan skolans olika personalkategorier, med elevrådet, **med Friendsgruppen**, med föräldrar samt med sociala myndigheter och polis.
- Utföra enkäter (aktuell kartläggningar) bland både elever och personal rörande arbetsmiljö och trivsel minst en gång per termin.
- Informera alla nyanställda och alla nya elever som börjar efter skolstart om hur vi arbetar mot mobbing och kränkande särbehandling.
- Vikta skolutvecklingsdagar åt utvecklande av regler, strategier mot kränkande behandling, utbildningar och föreläsningar om ämnet samt arbete med skolans styrdokument.

Om diskriminering eller kränkande särbehandling upptäcks är det viktigt att reagera snabbt även om de inblandade säger att det bara är på skoj. Det är viktigt att poängtera hur man INTE skojar med varandra på vår skola.

6. Åtgärder vid misstanke om diskriminering eller kränkande särbehandling

Obs! Dokumentation (se bilagor) ska ske under hela processen, samt att skolan har utredningsansvaret.

- 1) Mentor samtalar med den diskriminerade.
- 2) Mentor samtalar med den eller de som diskriminerar.
- 3) Rektor och elevvårdsteamet blir informerade om situationen och börjar jobba aktivt med ärendet.
- 4) Uppföljning sker under en i förväg bestämd tid, även med vårdnadshavare om det är omyndiga elever som diskriminerar/diskriminerats
- 5) Om den diskriminerade önskar så möts han/hon och den/de som diskriminerar i ett samtal, detta i föräldrars närvaro om den diskriminerade så önskar. Annars deltar alltid mentor.
- 6) Om diskrimineringen/den kränkande särbehandlingen inte upphör så tas ärendet upp igen i en elevvårdskonferens där elevvårdsteamet samt rektor finns med. Där fattas beslut om vidare åtgärder till exempel polisanmälan.

Under denna tid finns skolsköterskan eller annan kurativ hjälp till stöd för de inblandade.

Uppmärksammas ärendet först av elevombud vänder elevombuden sig till för gruppen ansvarig personal som samtalar med ansvariga mentorer.

7. Åtgärder vid misstanke om att lärare diskriminerar eller kränker elev

- 1) Den diskriminerade eller den som uppmärksammat handlingen vänder sig till mentor.
- 2) Mentor samtalar med den diskriminerande.
- 3) Mentor informerar rektor
- 4) Rektor talar med den/de som diskriminerar
- 5) Elevvårdsteam blir informerade av rektor och, tillsammans med rektor arbetar aktivt med ärendet.
- 6) Om den diskriminerade önskar så möts han/hon och den/de som diskriminerar i ett samtal, detta i föräldrars närvaro om den diskriminerade så önskar. Rektor deltar alltid och vid behov deltar mentor.
- 7) Uppföljning sker, ledd av rektor, under en i förväg bestämd tid, med enskilda samtal med den anställde. Uppföljning, ledd av rektor, sker även med diskriminerad elev, tillsammans med vårdnadshavare om eleven är omyndig.
- 8) Om diskrimineringen/den kränkande särbehandlingen inte upphör så tas ärendet upp igen av rektor. Beslut om vidare åtgärder, till exempel polisanmälan, kan fattas.

8. Kommunikation av likabehandlingsplan

Skolans likabehandlingsplan presenteras för eleverna under höstterminen i anslutning till temadagar som behandlar normer och värdegrund. Elever engagerade i elevråd och Friendsgrupp utarbetar tillsammans med ansvarig personal kontinuerligt likabehandlingsplanen efter utvärderingar. Personalen behandlar likabehandlingsplanen under introduktionsveckor samt i arbetslag där skolans värdegrundsarbete med tillhörande aktiviteter kontinuerligt planeras, genomförs och utvärderas. Information för vårdnadshavare sker under föräldramöten och vid behov utvecklingssamtal. Likabehandlingsplanen behandlas även i skolans utbildningsråd där vårdnadshavare även är representerade.

Skolans likabehandlingsplan ska vara lättillgänglig för alla och finnas på skolans webbaserade medier.

9. Utvärdering, uppföljning och revidering

Utvärdering och uppföljning av skolans likabehandlingsarbete sker **minst** en gång per läsår. Skolledning kallar till möte där personal samt representanter ur elevrådet och Friendsgruppen diskuterar skolans kvalitetsundersökningar, värdegrund och handlingsplaner. Där utarbetas förslag på förändringar i åtgärdsstrukturen och det förebyggande arbetet. Vid utvärderingen och uppföljningen är utgångspunkten att likabehandlingsplanen inte är statisk utan förändras och förbättras efter behov.

9. Vad säger olika styrdokument och lagar om barns rättigheter, mobbing och annan kränkande behandling?

Arbetsmiljölagen

1§ Dessa föreskrifter gäller all verksamhet där arbetstagare kan utsättas för kränkande särbehandling. Med kränkande särbehandling avses återkommande klandervärda eller negativt präglade handlingar som riktas mot enskilda arbetstagare på ett kränkande sätt och kan leda till att dessa ställs utanför arbetsplatsens gemenskap.

2§ Arbetsgivaren skall planera och organisera arbetet så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs.

3§ Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten.

Brottsbalken

Brottsbalken tar upp brott som misshandel, ärekränkning, ofredande, olaga hot och olaga tvång för att nämna några. Dessa brott är möjliga att applicera på det beteende som kan ses i olika mobbingfall samt vid kränkande särbehandling. Samtliga brott ses som så allvarliga att påföljden för dessa är böter eller fängelse när det gäller straffmyndiga personer.

Barnkonventionen – barns rättigheter

"Enligt FN:s barnkonvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, ska alla barn också skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, misshandel eller utnyttjande. Ingen får diskrimineras. Detta gäller oavsett barnets – eller föräldrarnas – ras, kön, språk, etniska ursprung, funktionshinder mm. Varje barn har rätt till social trygghet, och att fostras i en anda av tolerans och vänskap."

Skollagen

"Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan bemöda sig om att hindra varje försök från elever att utsätta andra för kränkande behandling."

Läroplanen

"Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen skall i skolan utsättas för mobbing. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser."

"Läraren skall ... uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling"

”Rektor har ett särskilt ansvar för att ... upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbing och rasistiska beteenden bland elever och anställda”

Nya lagen

Lagens ändamål och tillämpningsområde:

”Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i Skollagen” (1985: 1100).

10. Litteraturtips om mobbing

Fors, Zelma, (1994), Makt maktlöshet mobbing, Liber Utbildning AB, Stockholm
Heinemann, Peter- Paul, (1997) Mobbing – Gruppvåld bland barn och vuxna, Natur och Kultur, Stockholm

Höistad, Gunnar, (1994), Mobbing- En bok om att förebygga, upptäcka och stoppa mobbing, Informationsbolaget, Stockholm

Olweus, Dan, (1991), Mobbing i skolan- vad vi vet och vad vi kan göra, Almqvist & Wiksell förlag, Stockholm

Pikas Anatol, (1987), Så bekämpar vi mobbing i skolan, AMA dataservice förlag 1987, Uppsala

Lagerman, AnnCha Stenberg, Pia, Våra barn och mobbing, Förlagshuset Gothia, Stockholm

Lagerman, AnnCha, Stenberg, Pia, Att stoppa mobbing går, Förlagshuset Gothia, Stockholm

Larsson, Eva, (2000), Mobbad? Det har vi inte märkt! Liber AB, Stockholm

Ljungström, Karl, (1990), Mobbing i skolan, Ordkällan, Johanneshov

Material från barnombudsmannen (BO)

Lagar och metoder finns, men ändå minskar inte mobbningen. Var finns bristerna?
Hearing om mobbing 25 april 1995

Insatser mot mobbing i kommuner och skolor. Redovisning av en enkätundersökning, 1996

Att arbeta mot mobbing. Tips på material och föreläsare, 1996

Material från Rädda barnen

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever
Svensk författningssamling SFS 2006:67

Nilsson, Johanna, (1996), Hon går genom tavlan ut ur bilden, Wahlström och Widstrand
Olweus, Dan, (1998), Mobbing bland barn och ungdomar- en handbok om mobbing för föräldrar

Nilsson, Johanna, (1997) Rädda klassen från ensamma vargar

Skolverket

Nyhetsbrev: Vad innebär den nya lagen om förbud mot all kränkande behandling?

<http://www.skolverket.se/sb/d/1320/a/5664>

Kontaktuppgifter Helixgymnasiet

Se Välkommen till Helixgymnasiet eller www.helixgymnasiet.se

Telefonnummer

Rädda barnens föräldratelefon 020-786 786

Rädda barnens centrum för barn och ungdomar i kris 08-698 90 00

BRIS (barnens rätt i samhället) 077-1505 050

Barnens hjälptelefon 0200-230 230

Jourhavande kompis 020-222 444

Barnombudsmannen 018-69 44 99

Ungdomsmottagningen Borlänge 0243 49 77 21

Skolsköterska och kurator 073-0250477

Aktuella Internet adresser:

www.bris.se

www.friends.se

www.rb.se

www.skolutveckling.se

www.skolverket.se

www.dinbarnombudsman.nu

www.bo.se

www.polisen.se

11. Fokusområde på Helixgymnasiet gällande de nationella målen för normer och värden läsåret 08/09:

Skolans arbete för att aktivt motverka mobbning och kränkningar

Lägesbeskrivning inför läsåret 08/09

Läsårets fokusområde identifieras utifrån av skolans elever genomförd terminsutvärdering vecka 23, juni, vt-08. Vårterminen 2008 besvarade 106 elever (svarsfrekvens 83%) frågan " På vår skola arbetar vi aktivt för att motverka mobbning". 80% av de elever som besvarade enkäten upplevde helt eller till stor del att skolan arbetade aktivt för att motverka mobbning. Detta resultat kan jämföras med resultatet höstterminen 2007 där 89,5% av besvarande uppgav att skolan helt eller delvis arbetar aktivt för att motverka mobbing.

Terminsutvärderingen vt-08 analyseras under personalens utvecklingsdagar vecka 24, juni 2008 och fokusområden identifieras och åtgärder föreslås. Terminsutvärdering behandlas i elevrådet och tillsammans med skolans elevombud (Friendsgrupp) i augusti 2008 där mål och åtgärder diskuteras och upprättas. Slutligen diskuteras utvärderingen och vilka åtgärder som ska vidtas i skolans utbildningsråd. Likaså är skolans elevaktiva råd, elevrådet och elevombuden (Friendsgruppen), involverade i framtagandet av läsårets likabehandlingsplan och dess innehåll.

Fokusområde i likabehandlingsplanen redovisas i skolans arbetsplan: läsåret 08/09 samt skolans årliga kvalitetsredovisning. Läsåret 08/09 redovisas i kvalitetsrapporten 2009.

Mål identifierade inför läsåret 08/09

I terminsutvärderingen genomförd höstterminen 2008 ska minst 85% av skolans elever uppleva, helt eller till stor del, att skolan arbetar aktivt mot mobbning. Minst 85% av skolans elever ska uppleva att de själva helt eller till stor del arbetar aktivt mot mobbning och kränkningar. Minst tre tematillfällen under läsåret ska på varierande sätt behandla ämnen som mobbning, respektbegreppet, värderingar, uppträdanden, kränkningar och/eller främja ökat förståelse och insikt för oliktankande och omvärlden. Alla årskurser ska omfattas av minst ett tematillfällen.

Arbetsätt/Åtgärder för att uppnå målen

Arbete mot mobbning och kränkningar är fokusområde gällande de nationella målen för normer och värden på Helixgymnasiet läsåret 08/09 och redovisas även i skolans Likabehandlingsplan.

Grunden för Helixgymnasiets arbete mot mobbning och kränkningar är att engagera och få samtliga inom skolan delaktiga. Detta sker genom att gemensamt upprätta trivselregler som ska gälla i hemklassrummet som ett komplement till skolans ordningsregler.

Skolan har särskilda temadagar, med särskilda fokusområden och föreläsare, som handlar om respekt där samtliga elever och merparten av skolans personal ska medverka.

Under läsåret 08/09 ska skolans elevombudsmän få uppdraget att anordna minst en temadag under vårterminen 09 samt ta stort ansvar för genomförandet av respektdagarna under höstterminen 08.

Skolans elevråd ska anordna minst en studiesocial aktivitet varje termin.

Skolan har ett samarbete med organisationen Friends som träffar och informerar samtliga elever under åk 1 genom en anti-mobbingsföreläsning som återföljts av samtal och värderingsövningar. Friends utbildar skolans elevombudsmän (kamratstödjare) som väljas av sina klasskamrater för att särskilt aktivera sig i skolans arbete mot mobbning och kränkningar.

För att ytterligare synliggöra skolans arbete mot mobbning och elevombudsmännen i synnerhet kommer tider för Friendsmöten schemaläggas till 1:a torsdagen varje månad kl. 8.30-9.00. I anslutning till dessa möten kommer personal ansvarig för elevombudsmännen (Friendsgruppen) få avsatt tid där de kan samlas och diskutera om arbetet mot mobbning och kränkningar. Detta kommer att ske 1:a torsdagen varje månad 8.30 – 9.50.

Ansvariga lärare för Friendsgruppen kommer att återkoppla till övrig personal under personalmöten där Friendsgruppen kommer att vara en stående punkt. Även elevombudsmän kan informera på dessa möten om behov finns och för att öka elevinflytande då arbetet mot mobbning och kränkningar ska involvera samtliga på skolan.

För att skapa ännu större relevans för arbetet mot mobbning och kränkningar gentemot övriga elever kommer eleverna i Friendsgruppen få ökat ansvar genom att anordna temadag, vara aktiva under respektdagarna samt att elevombudsmän i åk 3 genomgår utbildning för att kunna ta ökat ansvar som ledare för Friendsgruppen.

Skolan har skolkurator och en skolsköterska som eleven vid behov kan vända sig till förutom sin mentor och övrig skolpersonal.

Skolans pedagogiska modell med projektarbeten i grupp, den obligatoriska kursen Arbetssätt och Lärande och basgruppsindelning bidrar till att eleven får lära sig att arbeta tillsammans med andra, uppskatta sig själv och andra och de olikheter som finns människor emellan.

Utvärdering av åtgärder

Skolans arbete mot mobbning och kränkningar utvärderas genom terminsvisa enkätundersökningar, vecka 51, höstterminen 2008 samt i maj vårterminen 2009, på Schoolsoft.

Skolan genomför från och med höstterminen 2008 en anonym enkätundersökning i anslutning till respektdagarna, 5-6 november vecka 45. Enkäten, framtagna tillsammans med skolans skolsköterska och kurator, syftar till att kartlägga elevernas psykosociala situation i skolan och på fritiden, deras uppfattning om respektbegreppet, upplevelser och attityd av kränkningar, diskriminering etc.

Samtliga elever besvarar enkäten som är anonym.

Eleven utvärderar sitt eget och skolans arbete med mobbning, respekt och kränkningar under enkätundersökning minst en gång per läsår.

Skolans projekt- och temadagar ska utvärderas direkt efteråt genom enkät på Schoolsoft.

Terminsenkätens och projektutvärderingars utformning utvecklas vid behov vid varje utvärderingstillfälle och utformas av ansvarig personal, skyddsombud och skolans olika elevaktiva råd. Terminsenkäter och projektutvärderingar analyseras av skolans personal vid skolutvecklingsdagar och diskuteras i elevernas olika råd. Elevernas vårdnadshavare ska få möjlighet att besvara en terminsenkät om hur de upplever skolans verksamhet.

Ansvar för utvärdering och förbättringsåtgärder

Rektor är ytterst ansvarig för att skolans likabehandlingsplan och dess förbättringsåtgärder utvärderas.

För förbättringsåtgärder ansvarar ytterst skolledning, med hjälp av personal och elever som på olika sätt är engagerade i skolans likabehandlingsarbete.

Lägesbeskrivning inför vårterminen 2009

Under vecka 51, december 2008 genomfördes höstterminens terminsutvärdering som eleverna anonymt besvarar via Schoolsoft. Genomsnittlig svarsfrekvens på enkät: 77% (som mest svarade 127 stycken på enkäten). 116 stycken elever besvarade påståendet "Helixgymnasiet arbetar aktivt för att motverka mobbning", vilket ger svarsfrekvensen 71% av samtliga elever på skolan.

Förbättringsområde från terminsenkätens resultat identifierades, mål sattes upp och förbättringsåtgärder formulerades under skolutvecklingsdagar för personalen 5 och 7, vecka 2 januari, 2009. Respekt dagsenkäten är analyserad av för enkätens utformning och genomförande ansvarig personal. Elevrådet och elevombuden i Friendsgruppen diskuterade resultatet från terminsenkäten och respekt dagsenkäten under vecka 3 vid vårterminens första rådsmöten och ska under vecka 4 och 5 upprätta förbättringsåtgärder och nya mål tillsammans med ansvarig personal.

I november, vecka 45 (eleven hade möjlighet att besvara enkäten ett par veckor efter temadagarna), genomfördes en enkätundersökning under skolans temadagar som behandlar respektbegreppet. Enkäten syftar till att kartlägga elevernas upplevelser, attityder och erfarenheter ur ett psykosocialt- och värdegrundsperspektiv och är ett steg i skolans arbete för normer och värden. Enkäten är anonym och utfördes på Schoolsoft för samtliga elever i samtliga årskurser. Sammanlagt besvarade 109 stycken elever enkäten, vilket ger en genomsnittlig svarsfrekvens på 66 %. Årskursfördelat: åk 1 – 72 %, åk 2 – 85 %, åk 3 – 28 %.

Enkäten, som främst besvarades i början av temadagarna, visar att det råder en mycket god stämning på skolan och att mycket få elever har blivit utsatta eller utsatt andra för kränkningar, mobbning eller diskriminering. Enkäten visar ej om

de som blivit utsatta eller utsatt andra har gjort detta på skolan, dock syftar skolans förebyggande arbete för att motverka all sorts kränkande behandling till att ingen ska kränka någon, i eller utanför skolan.

De punkter som behöver åtgärdas under vårterminen 2009 är nära sammanknutna med skolans prioriterade fokusområde läsåret 08/09, det vill säga öka medvetenheten om skolans aktiva arbete mot mobbning och annan kränkande behandling.

49 % av eleverna som besvarat respekt dagsenkäten uppger att det stämmer mycket bra eller ganska bra att skolan agerar om en elev mobbar en annan elev. 39 % uppger att de inte vet.

Kommentar. Det är viktigt att så många som möjligt av våra elever (samt vårdnadshavare och all personal) är medvetna om vad skolan gör och hur skolan agerar när kränkande behandling uppstår. Frågeformuleringen är något olycklig och ska till nästa enkättillfälle revideras. Skolan behöver veta om eleverna vet vad skolan gör och inte bara om skolan gör det eftersom merparten kan antas inte ha upplevt eller iakttagit mobbning/kränkningar på skolan. Andra resultat i enkät indikerar detta faktum.

77 % av de elever som har besvarat respekt dagsenkäten uppger att det stämmer mycket bra eller ganska bra att de vet hur de ska komma i kontakt med skolans kamratstödjare. 10 % uppger att de ej vet.

54 % av eleverna som besvarat respekt dagsenkäten uppger att det stämmer mycket bra eller ganska bra att de litar på skolans kamratstödjare. 19 % uppger att de inte vet.

Kommentar: Att många elever uppger att de ej vet om de litar på kamratstödjarna på skolan kan antas bero på att eleverna inte vet vilka kamratstödjarna är. Val skedde under respekt dagarna. Eleverna i åk 1 hade, när merparten av eleverna svarade, ännu inte valt elevombud i sina klasser. Vid tillfället fanns elevombud i åk 2 och åk 3.

29 % av eleverna som besvarat respekt dagsenkäten uppger att det stämmer mycket bra eller ganska bra att de har ingripit direkt om de bevittnat mobbning, kränkningar eller diskriminering. 24 % uppger att påståendet stämmer ganska dåligt eller mycket dåligt. 36 % uppger att det varken stämmer bra eller dåligt och 20 % uppger att de inte vet.

Samtidigt uppger 70 % av eleverna som besvarat respekt dagsenkäten att det stämmer mycket bra eller ganska bra att de vet vad de ska göra om någon annan blir kränkt.

Enkäten sammanställs av ansvarig personal och analyseras och diskuteras i elevrådet och Friendsgruppen (elevombuden).

Måluppfyllelse höstterminen 2008

Svarsresultat på prioriterat fokusområde i terminsutvärderingen:
Helixgymnasiet arbetar aktivt för att motverka mobbing

Antal svar: 116	Åk 1	Åk 2	Åk 3
Stämmer mycket bra	57%	61%	47%
Stämmer ganska bra	43%	31%	47%
Stämmer ganska dåligt	0%	8%	3%
Stämmer mycket dåligt	0%	0%	3%

95% av eleverna uppger att påståendet "Helixgymnasiet arbetar aktivt för att motverka mobbing" stämmer mycket bra eller ganska bra.

Jf. tal december 2007: 89,5% anger helt eller till stor del att skolan arbetar aktivt för att motverka mobbing

Jf. tal juni 2008: 85% anger helt eller till stor del att skolan arbetar aktivt för att motverka mobbing.

Kommentarer: Observera att terminsutvärderingens svarsalternativ har reviderats från föregående terminers enkäter. Målet att 85 % av eleverna uppger att skolan arbetar aktivt för att motverka mobbing är väl uppnått. Dock är svarsfrekvensen låg och ett identifierat förbättringsområde till terminsenkäten vårterminen 2009.

Under höstterminen, 5-6 november vecka 45 2008, genomfördes respektedagarna. Åk 1 ägnade två dagar åt temadagarna: värderingsövningar, organisationen Friends, val av elevombud etc. Åk 2 åhörde en föreläsningen från organisationen Exit och övningar gällande gruppteori. Elevombuden (Friendsgruppen) ordnade föreläsningen. Åk 3 ägnade en dag åt problematiken med IT och dess konsekvenser som E-mobbing och dataspelsmissbruk. Friendsgruppen informerade två gånger om deras verksamhet i samtliga klasser i åk 1 samt var delaktiga i valet av elevombud som genomfördes i åk 1. Under respektedagarna utbildades samtliga elevombud av organisationen Friends.

Friendsgruppen (elevombuden) anordnade luciafirande under terminen och elevrådet en aktivitetsskväll för skolans elever.

Mål identifierade inför vårterminen 2009 - Terminsutvärdering

Den genomsnittliga (antal svar kan variera något frågorna mellan) svarsfrekvensen på terminsutvärderingen vecka 51, december 2008 är 77 % svarande elever av skolans samtliga elever.

Jf. tal: december 2007 var den genomsnittliga svarsfrekvensen 85% och i juni 2008 var den genomsnittliga svarsfrekvensen 84%. (December 2006 och juni 2007 var den genomsnittliga svarsfrekvensen 92% resp. 84%).

Mål gällande terminsutvärderingen vårterminen 2009 är att den genomsnittliga svarsfrekvensen är minst 85 % för att få så tillförlitligt analysunderlag som möjligt.

Mål identifierade inför vårterminen 2009 - Respekt dagsenkät

Den genomsnittliga (antal svar kan variera något frågorna mellan) svarsfrekvensen på respekt dagsenkäten vecka 45, november 2008 är 66 % svarande elever av skolans samtliga elever.

Mål gällande respekt dagsenkäten läsåret 09/10 är att den genomsnittliga och sammanlagda svarsfrekvensen är minst 80 % för att få ett bättre analysunderlag.

80% av skolans elever ska vid nästa läsårs (09/10) respekt dagsenkät anse sig veta hur skolans agerar om mobbning eller annan kränkning förekommer på skolan, dvs svara "stämmer mycket bra" eller "stämmer ganska bra" på påståendet/frågan "skolan agerar om elev mobbar annan elev". Observera att frågan kommer att omformuleras läsåret 09/10. (Jf. tal "Skolan agerar om en elev mobbar en annan elev" 08/09: 49 % "stämmer mycket bra" eller "stämmer ganska bra". 39 % uppgav att de ej vet).

85 % av skolans elever ska vid nästa läsårs (09/10) respekt dagsenkät anse sig veta hur det kommer i kontakt med skolans kamratstödjare, dvs svara "stämmer mycket bra" eller "stämmer ganska bra" på påståendet/frågan "Jag vet hur jag kan komma i kontakt med skolans kamratstödjare". (Jf. tal 08/09: 77 % och "vet ej" 10 %)

85 % av eleverna ska vid nästa läsårs (09/10) respekt dagsenkät anse sig veta vilka som är skolans kamratstödjare, dvs svara "stämmer mycket bra" eller "stämmer ganska bra" på påståendet/frågan "Jag vet vilka skolans kamratstödjare är". Observera att detta är ny fråga nästkommande enkät. Den finns inte med i respekt dagsenkäten läsåret 08/09.

75 % av skolans elever ska vid nästa läsårs (09/10) respekt dagsenkät anse sig ha förtroende för skolans kamratstödjare, dvs svara "stämmer mycket bra" eller "stämmer ganska bra" på påståendet/frågan "Jag litar på skolans kamratstödjare". (Jf. tal 08/09: 54 % och "vet ej" 19 %)

35 % av de elever som ej svarat "vet ej" på frågan " Jag har ingripit direkt det senaste året om jag har bevittnat mobbning/kränkningar/diskriminering ska anse att påståendet stämmer mycket bra eller ganska bra vid nästa läsårs respekt dagsenkät (09/10). (Jf. tal 08/09: 25%. Av de tillfrågade svara 20 % "vet ej")

80 % av skolans elever ska vid nästa läsårs (09/10) respekt dagsenkät anse att påståendet "Jag vet vad jag ska göra om jag ser att någon annan blir kränkt" stämmer mycket bra eller ganska bra. (Jf. tal 08/09: 70 %).

Åtgärder för måluppfyllelse

För att få en större svarsfrekvens på terminsutvärderingen ska enkäten läggas ut några veckor innan terminsslutsveckan och därmed förlänga svarstiden. Föregående terminer har terminsenkäten publicerats och besvarats veckan innan skollov, elever har därför varit lediga och inte getts tillräcklig möjlighet att besvara enkäten om de inte genomför den under avsatt tid. Vi lägger nästa terminsutvärdering i maj vecka 19 istället för sista veckan i skolan med anledning av att fler elever ska svara på enkäten.

För att få en större svarsfrekvens på respekt dagsenkäten måste framförallt svarsfrekvensen i årskurs 3 förbättras. Rutinerna för genomförandet av enkäten ska förbättras och tydliggöras för eleverna. Enkätens genomförande ska schemaläggas under temadagarna för samtliga årskurser och genomföras i ledning av mentor eller annan ansvarig lärare. Elevombuden ska, tillsammans med ansvarig personal, vara med vid genomförandet och innan presentera Friendsgruppens arbete och syfte med enkäten.

Elevombud i åk 1 ska väljas innan enkätens genomförande.

Friendsgruppen ska ingå i en arbetsgrupp vid framtagningen av enkäten, där revidering av svarsalternativ precisera frågorna för ökad relevans ska prioriteras. Som svarande kan man i nuläget tolka frågorna och svarsalternativen fel och detta får konsekvenser vid analysen.

Friendsgruppen önskar vidare att fler frågor om de konkreta åtgärder och handlingsplaner som finns ska formuleras i enkäter. Gruppen efterlyser även en större fokus på vad som sker på skolan, frågorna i respekt dagsenkäten höstterminen 2008 behandlar elevens situation, både inom och utanför skolan. Båda aspekterna är viktiga men friendsgruppen kan främst agera om kränkningar sker inom skolan. Ovan nämnda punkter ska, i samarbete med ansvarig personal och representanter från Friendsgruppen, åtgärdas till nästa enkät tillfälle.

Åtgärder för att öka kunskapen hos skolans elever om hur skolan agerar och vad skolan gör om mobbning eller annan kränkning förekommer är att personalen tillsammans med skolans elevombud (kamratstödjare) informerar om detta på klassråd samt under temadag under vårterminen.

Genom en tema/aktivitetsdag anordnad av skolans elevombud hoppas Friendsgruppen att kännedomen om vilka skolans kamratstödjare är ökar samt förtroendet för dem då elevombudens verksamhet tydligare synliggörs på skolan.

Under Global Helix Day 19 februari kommer Friendsgruppen genomföra aktiviteter i klasserna för att presentera sig och sitt arbete mer. Gruppen kommer även genomföra en aktivitetsskväll tillsammans med elevrådet. Under temadagen ska också information om hur man ska agera om man bevittnar kränkningar, diskriminering. Friendsgruppen ska fortsättningsvis få ett ökat ansvar gällande anordnande av temadagar, framförallt elever i årskurs 3 som ska leda arbetet tillsammans med ansvarig personal och i samarbete med representanter från de andra årskurserna. På detta sätt finns det goda förebilder.

Representanter från Elevrådet ska tillsammans med ansvarig personal ta fram en mall för klassrådsförfarande och presentera mallen i klasserna för att synliggöra gruppen samt uppmuntra och uppmärksamma elevinflytande.

Friendsgruppen föreslår att det ska sättas upp tydlig information och handledning om elevombudens och skolans arbete gällande normer och värden vid Friends informationstavla. Informationstavlans position ska förbättras och sättas vid entrén. Vid denna tavla ska även information och handledning sättas upp om hur man ska agera och var man ska vända sig om man bevittnat kränkningar eller själv blivit utsatt. En ny och förbättrad tavla ska sättas upp, väl synlig vid entrén, där även foton på respektive kamratstödjure finns. Vidare föreslår gruppen att elever ska ges möjlighet att via mejl kontakta friendsgruppen anonymt, som ett komplement till brevlådan. Många elever upplever det lättare att mejla än att skriva en lapp.

Dessutom ska nuvarande elevombud även fortsättningsvis genomföra vidareutbildning i ledning av organisationen Friends för att öka kunskapen om mobbning och andra kränkningar samt medvetandegöra elevombudens roll det egna beteendet. Det är viktigt att elevombuden föregår med gott exempel.

Efter förslag från friendsgruppen ska frågan "Jag litar på skolans kamratstödjure" ändras till "Jag känner en kamratstödjure jag litar på" eftersom det finns många kamratstödjure på skolan och alla inte känner varandra tillräckligt väl för att ha förtroende för varandra. Det viktigaste är varje elev upplever att det finns minst en i Friendsgruppen som eleven kan vända sig till.

Ansvarig personal ska vara ett stöd för elevombuden i detta sammanhang och fungera som samtalspartner och handledare. Ansvarig personal är alltid ytterst ansvariga för skolans Friendsgrupp och att det fungerar. Elevombuden ska vara ett stöd för andra elever men de har aldrig ansvar för åtgärder om situationer uppstår. Allt arbete som skolan och elevombuden utför i samband med kränkningar och mobbning ska aldrig medvetandegöras för alla elever eftersom elevärenden ska behandlas med tystandsplikt. Denna information måste tydliggöras för skolans elever. När elevombuden syns ute i klasserna vid olika informationstillfällen, exempelvis vad skolan gör om mobbning eller kränkningar förekommer, får eleverna ökad vetskap om vilka elevombuden är.

Ansvar för genomförande av förbättringsåtgärder vårterminen 2009

Skolledningen ansvarar ytterst för att förbättringsåtgärderna genomförs och delegerar vid behov arbetsuppgifter till personal och skolaktiva råd.

Bilaga 1.

Utredning om kränkande behandling vid Helixgymnasiet

Dagens datum.....

Händelsens datum:.....

Utsatt elev:.....

Klass:.....Mentor:.....

Personer som deltar vid samtalet

.....
.....

Vem har uppmärksammat problemet

.....

Vem/vilka har utfört kränkningen

.....

Beskrivning av händelseförloppet

.....
.....
.....
.....

Omedelbara åtgärder

.....
.....

Datum för uppföljningssamtal:.....

Ansvarig/mentor:.....

Bilaga 2.

Åtgärdsprogram vid kränkande behandling på Helixgymnasiet

Dagens datum.....

Elev:.....

Klass:.....Mentor:.....

Personer som deltar vid samtalet

.....
.....

Nulägesbeskrivning

.....
.....

Mål

.....
.....

Åtgärder

.....
.....
.....

.....

Datum för uppföljningssamtal:.....

.....
Ansvarig/mentor Myndig elev/målsman

Bilaga 3.

**Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling på
Helixgymnasiet**

Dagens datum.....

Elev:.....

Klass:.....Mentor:.....

Personer som deltar vid samtalet

.....
.....

Nulägesbeskrivning

.....
.....

Måluppfyllelse

.....
.....

Vidare åtgärder

.....
.....

.....

.....

Datum för uppföljningssamtal:.....

.....
Ansvarig/mentor Myndig elev/målsman